

HANGYA

A szövetkezet vagyoni gyarapodásának és virágzásának főfeltételei.

Szövetkezeteink működését figyelve, látjuk, hogy egyik másik nem éri el azt a megkívánható eredményt, amit arra hivatottságánál fogva el kellene érnie. Némely szövetkezetünknel tapasztaljuk, hogy vagyoni mérlege gyenge és a szabad versenyben elmarad versenytársaitól, ami a községben a szövetkezet jó nevére, népszerűségére károsan hat ki.

Néhány sorban arra kívánom felhívni szövetkezeteink vezetőinek figyelmét, — főleg azokat, akik az elmúlt üzletévben nem tudták elérni szövetkezetükkel a megfelelő erkölcsi és anyagi eredményt, — hogy miként építhetnék nagyra, erőssé és a tagok által tiszteltté szövetkezetüket.

A szövetkezet virágzásának főfeltétele a jó ügyvezető. Ugy tekintem a szövetkezet ügyeit igazán lelken viselő ügyvezetőt, mint a katonát, ki ideálókért harcol, nem ismer fáradtságot, küzdelem, munkát, szembe mer szállani, — hogy nemes célját diadalra jutni lássa — mindennel és mindenkivel. Attól, azt az erkölcsi felelősséget népével szemben vállalja, hogy a szövetkezet ügyvezetője legyen, joggal el is várható a munka és kitartás. Az az ügyvezető, aki eltúri, hogy szövetkezete stagnáljon, visszafejlődjön és azzal semmi látható eredményt felmutatni nem tud; az visszaél a tagok bizalmával s nem méltó arra, hogy a község lakosságára nézve legfontosabb gazdasági intézmény élén álljon.

A jó ügyvezető mellett becsületos, jó és tisztakezü boltkezelő a legfontosabb. Ha ilyen alkalmazottat kap a szövetkezet, azt becsülje meg, biztosítson neki tisztességes megélhetést s a vezetőség tekintse őt dolgos szövetkezeti kartársának. A tagok, ha látják, hogy a vezetőség a szövetkezet ügyeit lelken viselő boltkezelőt kellő megbecsülésben részesíti, úgy ők is megadják neki az őt megillető tiszteletet és nem fogják benne csak a szövetkezet szolgáját látni. A rossz boltkezelőt viszont egy percig se szabad tűrni a szövetkezet szolgálatában, mert bátran állíthatom, hogy a szövetkezetnek ezek az átkai. Az olyan üzletvezetőt, aki a szövetkezet vagyonával rosszul sáfarkodik, avagy azt könnyelműen kihitelezi, a szövetkezet vásárlóival gorombáskodik, a boltot tisztátlanul tartja, a szövetkezet szolgálatában tartani nem szabad. Leg-

fontosabb a tisztaság és rendesség mellett az előzékeny kiszolgálás s a vevőkkel való udvarias bánásmód; egyszóval a jó modor. Tapasztalati tény, hogy szívesebben visszük oda pénzünket, hol jól és előzékenyen szolgálnak ki, mint oda, hol jó szó és előzékeny köszönés helyett a ráfordulás fogad bennünket. Ily irányban az ügyvezetők kötelessége figyelmeztetni és oktatni a boltosokat, ami csak a szövetkezet hasznára válik.

A szövetkezet vagyoni gyarapodásának további fontos tényezője, hogy annak boltjában soha se hiányozzanak a fogyasztóközönség igényeit kielégítő közszükségleti cikkek. Már pedig elég gyakori eset, hogy némely szövetkezetünknel hiányos az árukészlet. Ezzel elszoktatják vásárlóikat, elidegenítik a tagokat. Nem törődömségre és üzleti élhettenségre vall az ügyvezető és boltkezelő részéről, hogyha nem tudják megrendelni ideje korán a szövetkezet részére szükséges árukat. Ezt nem úgy értem, hogy egyes cikkekből túl sokat, másból semmit, hanem mindenből annyit rendeljenek, ami 10—14 napi szükségletet fedez. Ma már központunktól, vagy áru-raktárainktól legtávolabb fekvő szövetkezetünk is 7—10 nap alatt megkaphatja megrendelt áruját.

A szövetkezet boltja, hogy legszükségesebb árukkal is felszerelhető legyen, tőkét kíván. A mai nyomasztó és válságos pénzügyi viszonyok közt a hitelüzlet majdnem ismeretlen fogalom. A szövetkezet vásárlásaihoz készpénz kell, amelynek előteremtése ott, hol a szövetkezet ügyeit lelken viselő vezetők vannak, egyáltalán nem leküzdhetetlen akadály.

Üzletrésztőke jegyeztetésével, vagy olcsóbb pénzkölcsönök szerzésével a szövetkezet vagyoni gyarapodását, felvirágzását leghamarább előmozdíthatjuk. Ahhoz tehát, hogy egy szövetkezet jó eredményt tudjon felmutatni, nem kell egyéb, csak utánanézés egyszerűség. Hanyagsággal, nemtörődömséggel virágzóvá tenni egy intézményt sem lehet, — legkevésbé a szövetkezetet. — A vezetőség, ha egyetért és az ügy érdekében összefogva, szeretettel munkálkodik szövetkezete boldogulásán, úgy sem a vagyoni, sem az erkölcsi eredmény nem fog elmaradni. Productív munkától pozitív eredmény várható.

Ihász P. Jenő
főellenőr.

A marossárpataki gyermekek szövetkezete.

Dressnandt Ferdinánd ellenőrünk a legújabb szövetkezetnek: „a marossárpataki gyermekek szövetkezetének” megalakulásáról értesít bennünket. A szövetkezet megalakulását nem verték dobra s az ellenőr is csak véletlenül jött rá. A marossárpataki Hangya szövetkezet üzlet-helyiségébe ugyanis kis tíz év körüli fiúcska állított be, nagyobb mennyiségű irkát, tollat és egyéb írószert kért.

— Minek annyi irka neked, fiacskám? — kérdezte az ellenőr.

— Nem a magamé lesz, hanem a a marossárpataki gyermekszövetkezeté, amelynek az ügyvezetője vagyok! — mondotta nagy önérettel a kis emberke.

Azután, hogy bebizonyítsa, mennyire rátermett a szövetkezet ügyeinek vitetére, elmagyarázta, azért kell most összevásárolni annyi irkát, tollat, íront, mert tegnap igen sok fogyott el s ezt pótolni kell, nehogy a szövetkezetük raktár-készlete apadjon.

— Nem akarjuk, tetszik tudni, hogy a szövetkezetünket kár érje, mert állandóan emelkednek az árak. A tőkénket tehát iskolaszerekbe fektetjük — magyarázta az ellenőrnek.

A gyermek-szövetkezet eszméjét maguk a gyermekek vetették fel s ők kérték meg Adorjáni Károly igazgatótanítót a szövetkezet megszervezésére és megalakítására. Ők azután választottak maguk közül igazgatóságot és felügyelő bizottságot, 200 lei alaptőkét hoztak össze két leis üzletrészekben. Adorjáni Károly igazgató tanítót az ellenőri tisztségre kérték fel s ő irányítja a gyermekszövetkezet működését is.

Igy nőnek fel az igazi szövetkezeti vezetők, a nagyok hűséges eszmeszeretetének példáján okulva! Mily megnyugvással tekinthetünk a jövő elé, ha tudjuk, hogy az új nemzedékben alkotni vágyóan él a szövetkezeti gondolat!

Szövetkezeti hírek.

Személyi hír. Örömmel közöljük szövetkezeteinkkel, hogy szövetkezeti mozgalmunk egyik legelső harcosa *Ürmösi József* homoródszentpáli unitárius lelkész, a községi szövetkezet ügyvezető elnöke és a Hangya központ igazgató-

sági tagja beható teológiai tanulmányai révén, egyházi téren is újabb sikereket ért el, miután a gyakorlati teológiai szakcsoportból — sikerrel levizsgálva — magántanári képesítést nyert. Ezen újabb sikeréhez örömmel gratulálunk és magántanári működéséhez is sok szerencsét kívánunk.

Tőkegyűjtő bizottság megalakítása. Ujabbban a *székelyszentistváni* szövetkezet tőkegyűjtő mozgalmaról kaptunk értesítést, mely szerint a szövetkezetnél megalakították a tőkegyűjtő bizottságot. Tagjaiul *Bartha Sándor* igazgató, *Nemes János*, *Nemes S. Ferenc*, *Nemes Péter*, *Nemes Gáspár* felügyelő bizottsági tagok választották meg. A bizottság munkája elé teljes várakozással nézünk.

Jegyezzen elő

már most minden szövetkezet az 1925. évi „Hangya” Naptárra.

A naptár az előjegyzett mennyiségben fog készülni. Előjegyzéseket augusztus 1-éig fogadhatunk csak el. A *legszébb, legnagyobb, legolcsóbb* valamennyi naptár között.

A Hangya naptárral egy értékes könyvet adunk a nép kezébe.

Minden szövetkezet önmaga mellett csinál propagandát, buzdít és tanít tagjai között a Hangya naptárral.

A tagok szövetkezeti ismereteinek, szellemének és áldozatkészségének gyarapítására s így az üzletrésztőke állandó emelésének előkészítésére *legalkalmasabb a Hangya naptár.*

Minden tagnak egy naptárt a kezébe!

Minden szövetkezet hozzon a szövetkezés népszerűsítésére áldozatot a naptár széleskörű terjesztésével.

Jegyezzen elő már most tehát minden szövetkezet minél nagyobb számban.

Előállítási áron adjuk, mert fontos a cél, az eszme terjesztése, ne nyeresz-kedjünk a Hangya naptárral.

A központ közleményei.

Áruosztályunk értesíti a szövetkezeteket, hogy a *cukor és cukorka-áru egységárát* a piacon beállott drágulás következtében *2 leuval kényszerült felemelni.* Ennélfogva az elintézés alatt levő megrendeléseknél is a cukor és cukorka árát már ezen felemelt egységárban számolázza.

Figyelmébe ajánlja szövetkezeteinknek a raktárainkon levő legjobb minőségű *mézgás szallagos légyfogót*, mely minden más légyfogók közül a legjobban bevált és elterjedt.

I/a Mayunga rafia, valamint legjobb minőségű 98—99%-os rézgalic a legelőnyösebb napi árak mellett a „HANGYA”-nál kapható. :: ::

A „Hangya kaszák“-ra, valamint a raktárainkba ez évben bevezetni kívánt olcsóbb, de szintén prima minőségű *örangyal jegyű kaszák-ra* szintén felhívjuk szövetkezeteink figyelmét.

A Hangya kaszák kiváló minőségéért garanciát vállalunk, azok feltétlenül gazdanépünk legnagyobb elismerését fogják kivívni.

Eladó: 1 drb. német gyártmányu valódi Wertheim karikahajós családi varrógép. Jutányos árban beszerezhető a Hangya központ utján.

Tájékoztatás

(megelőző hiányos közlés miatt megismételve.)

Udvarhely megyei szövetkezeteink részére a szesz és szeszese italok után törvényellenesen kirótt községi illeték tárgyában.

Több udvarhely megyei szövetkezetünk részére annak idején központunk fellebbezést készített a községi képviselőknek, azon törvényellenes határozatai ellen, amelyekkel a szesz és szeszese italok után községi pótdadót vetettek ki a szövetkezetekre.

Székelyderzsi szövetkezetünknek ily fellebbezése folytán most *Udvarhely vármegye prefectusa a jolyó évi április hó 17-én kelt 671 számú végzéssel kimondta, hogy Székelyderzs község képviselőtestületének azon határozata, amellyel a községben elfogyasztott szeszese italok után és pedig: 1 liter szesz után 5 Leu, 1 liter bor, vagy sör után 1 Leu és 1 liter pálinka után 3 Leu községi pótdadót vetett ki, megsemmisítettik, miután a községi pótdadók és illetékekről szóló törvényben ily adónem nincs felvéve.*

Központunk felhívja udvarhely megyei szövetkezeteink figyelmét a szesz és szeszese italok községi pótdadójának ügyében hozott fenti határozatra és felkéri a szövetkezeti ügyvezető urakat, hogy amennyiben ily községi pótdadó címen a községi pénztárba már befizetéseket eszközöltek volna, a befizetett összegnek a községi előljáróság által leendő visszafizetését. Udvarhely vármegye Prefectusának fenti határozatára való hivatkozással szorgalmazzák. Amennyiben az e címen jogtalanul bevételezett összeget a községi előljáróság a szövetkezetnek visszafizetni nem volna hajlandó, úgy szíveskedjenek a szövetkezeti ügyvezető urak ezt központunkkal

1. a befizetési kelet (év, hó, nap.)

2. a befizetett összeg és

3. a visszafizetés megtagadása indokainak megjelölése mellett a további lépések megtétele végett sürgősen közölni.

Amennyiben a szövetkezetre nézve illetékes községi előljáróság a szesz és szeszese italok pótdadója címen a szövetkezetől ezentul is belizetéseket követelne, úgy a szövetkezet a befizetést a Prefectus Úr fenti határozatára való hivatkozással tagadja meg s az esetett azonnal közölje részletesen központunkkal,

Az erdőigazgatóságok új beosztása.

A Monitorul Oficial 105-ik száma közli a minisztertanács folyó hó 9-én hozott határozatát, amellyel az eddigi erdőigazgatási kerületeket 13 erdőigazgatósággá alakította át. A volt Magyarországból átszatolt területeken az ilyen értelemben átszervezett igazgatóságok a következők:

Az orsovai igazgatóság Orsova székhellyel, ehhez tartoznak a bobcestii, bukovati, berzearca de susi, berzearca de josi, butaestii, ujmoldivai, perisori, cimpercenii, pestianai, carbunestii, polovradii, tismanai, vanja-marei, sirehaiai, gredinai, orsovai, herculesfürdői, karánsebesi, bistrai, ruszabányai és bzoicii járások.

Az aradi igazgatóság Lippa ideiglenes székhellyel, hozzátartoznak a gladnabányai, limkányi, lugosi, padurenii, facseti, kossói, bulinci, temesvári, erszedi, nagykövérési, sarlotai, hodosi, lippai, paulisi, máriaradnai, váradiai, brezovai, dumbravica, zarandpataki, starováci, dorgosi, pécskai, aradi, gurahonci, iltői, és menyházai járások.

A nagyszebeni igazgatóság Szászsebes ideiglenes székhellyel, ide tartoznak a dévai, szászvárosi, vajdahunyadi, kudzsiri, körösbányai, petruzsenyi, hátszegi, puji, marosillyei, szászsebesi, nagyenyedi, gyulafehérvári, zalatnai, bistrai, nagyszebeni, szelistyei, hosszuaszoii és az oltvölgyi járások.

A kolozsvári igazgatóság Kolozsvár székhellyel, hozzátartoznak az abrudbányai, albaki, topánfalvi, vidrai, tordai, bélesi, gyalui, dési, nagyilondai, belleni, hidalmási, bánffihunyadi, tekei, kolozsvári, marosvárárhelyi, szászrégeni, alsórégeni, nyárádszeredai, lápcsai, jádi és a valeareai járások.

A brassói igazgatóság Csikszereda ideiglenes székhellyel, ide tartoznak a segesvári, szentágotai, nagysinki, erzsébetvárosi, megyesi, székelyudvarhelyi, korondi, homorodokiándi, köhalmi, székelykereszturi, dicsőszentmártoni, sárkányi, sztrezakerusorai, alsóárpási, brassói, földvári, zernesti, hétfalusi, baróti, sepsiszentgyörgyi, nagyborosnyói, zágoni, kovásznai, berecki, kézdívásárhelyi fogarasi, bakási, szép-vizi, gyergyóalfalui, gyergyószentmiklósi, tölgyesi és a csikszentmártoni járások.

A nagyváradai igazgatóság Máramaros-sziget ideiglenes székhellyel, ehhez tartoznak a bihardobrosdi, belényesi, margitai, sebeskőrösi, szilágysomlyói, zilahi, alsófernezelyi, kapnikbányai, rézbányai, horgospataki, iötösi, szatmári, nagybányai, magyarlápasi, bartatalusi, avasfelsőfalusi, aknasugatagi, szaploncai, romisorai, havasmezői, és az izavölgyi járások.

Külön szabályzat állapítja meg az igazgatóságok alkalmazottainak számát és ügykörüket,

Terjesszük az „Erdélyi Gazdát,
a gazdák körében!

A „Hangya” című mellékletet szerkesztli:

DR. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD.

A melléklet tulajdonosa:

„HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

Az E. O. F. hírközlő.